

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄.

ΓΕΝΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΩΝ ΟΚΤΩ ΜΕΡΩΝ ΤΟΥ ΛΟΓΟΥ.

Ὅσον πολυάριθμοι καὶ ἂν ἦναι αἱ λέξεις, δυνάμεθα, ὡς εἶπον, νὰ τὰς συμπεριλάβωμεν εἰς ὀκτὼ τάξεις, αἵτινες λέγονται: Ὄνομα, Ἄρθρον, Ἀντωνυμία, Ῥῆμα, Μετοχή, Ἐπίρρημα, Πρόθεσις, Σύνδεσμος· τῶντι.

ὈΝΟΜΑΤΑ. Διὰ νὰ διακρίνωμεν τὰ πράγματα, δίδομεν εἰς ἕκαστον αὐτῶν, ἢ εἰς πολλὰ ὅμοια μεταξύτων, ἓν χωριστὸν ὄνομα, καὶ ἄλλο λέγομεν Ξύλον, ἄλλο πέτραν, ἄλλο Δένδρον, κ. τ. λ. τὸ αὐτὸ κάμνομεν διὰ νὰ διακρίνωμεν καὶ τὰ ζῶα, καὶ τοὺς ἀνθρώπους. Ὅλαι λοιπὸν αἱ τοιαῦται λέξεις δύνανται νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς μίαν χωριστὴν τάξιν, τὴν ὁποίαν ἐπιγράφομεν, Ὄνομα. Οὕτω λοιπὸν, Ὀνόματα λέγονται αἱ λέξεις ἐκεῖναι, μὲ τὰς ὁποίας ὀνομάζομεν τὰ πράγματα, τὰ ζῶα καὶ τοὺς ἀνθρώπους, καὶ ὅτι πρᾶγμα ὑπάρχει εἰς τὸν κόσμον, διὰ νὰ διακρίνωμεν αὐτά.

ΛΡΘΡΑ. Ὅταν λαλῶμεν, ἢ γράφωμεν, διὰ κανὲν πρᾶγμα, ἢ ζῶον, ἢ ἄνθρωπον, ὠρισμένον καὶ γνωστὸν εἰς ἐκείνους, οἵτινες μᾶς ἀκούουσι, βάλλομεν ἔμπρὸς ἀπὸ τὸ ὄνομά του μίαν μονοσύλλαβον λέξιν· παραδείγματος χάριν, ὁ Ἰσίδωρος, ἡ Μαρία, τὸ βιβλίον, οἱ ἄνδρες, αἱ γυναῖκες, τὰ βιβλία. Αὗται αἱ μονοσύλλαβοι λέξεις, Ο, Η, ΤΟ, ΟΙ, ΑΙ, ΤΑ, περιλαμβάνονται εἰς μίαν δευτέραν τάξιν, τὴν ὁποίαν ὀνομάζομεν Ἄρθρα, τὰ ὁποῖα χρησιμεύουσι διὰ νὰ προσδιορίζωμεν τὰ πράγματα.

ΑΝΤΩΝΥΜΙΑΙ. Ὁ λαλῶν, φυσικὰ πρέπει νὰ αἰσθάνεται τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ διακρίνη μὲ λέξεις τινὰς τὸ ἰδικόν του πρόσωπον ἀπὸ τὸ πρόσωπον, πρὸς τὸ ὁποῖον λαλεῖ, καὶ ἀπὸ τὸ πρόσωπον, ἢ πρᾶγμα, περὶ τοῦ ὁποῖου λαλεῖ· ὅθεν εἰς ὅλας τὰς γλώσσας εὐρίσκονται τοιαῦται λέξεις διακριτικαὶ τῶν προσώπων· εἰς τὴν ἁρχαίαν Ἑλληνικὴν εἶναι αὗται, ἐ γ ὼ, ἡ μ ε ῖς, σ ὺ, ὑ μ ε ῖς,

αὐτὸς, αὐτοί. Αἱ αὐταὶ εἰσὶν καὶ εἰς τὴν σημερινήν, πλὴν τῆς ὑμεῖς, ἀντὶ τῆς ὁποίας λέγομεν κοινότερον, σεῖς. Αὗται λοιπὸν αἱ λέξεις, καὶ ἄλλαι τοῦ αὐτοῦ εἴδους, τὰς ὁποίας θέλομεν ἰδεῖν ὕστερον, κάμνουσι μίαν τρίτην τάξιν, τὴν ὁποίαν οἱ γραμματικοὶ ὠνόμασαν ἀντωνυμίας.

ΡΗΜΑΤΑ. Ὄταν θέλωμεν νὰ φανερώσωμεν τὴν ἐνέργειαν, τὴν ὁποίαν κάμνει τὸ ὑποκείμενον εἰς ἄλλο, ἢ λαμβάνει ἀπὸ ἄλλο, ἢ τέλος πάντων, τὴν κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκεται, μεταχειριζόμεθα λέξεις τινάς, αἵτινες λέγονται ῥήματα, παραδείγματος χάριν, ὁ Θεὸς κολάζει τοὺς κακοὺς· οἱ κακοὶ κολάζονται ὑπὸ τοῦ Θεοῦ. Ὁ Ἰσίδωρος ἀρρώσκει. Οὕτω τὰ ῥήματα κάμνουσι χωριστὴν τετάρτην τάξιν.

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ. Ὄταν τὸ ῥῆμα φανερόνη τὸ ὑποκείμενον ὅτι ἐνεργεῖ εἰς ἄλλο, καθὼς τὸ κολάζει, τότε λέγεται Ἐνεργητικόν.

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ. Ὄταν τὸ ῥῆμα φανερόνη τὸ ὑποκείμενον ὅτι λαμβάνει τὴν ἐνέργειαν ἀπὸ ἄλλο, ἢ γουὸν παθαίνει, καθὼς ἀνωτέρω τὸ κολάζονται, τότε λέγεται Παθητικόν.

ΟΥΔΕΤΕΡΟΝ. Ὄταν τὸ ῥῆμα φανερόνη εἰς ποίαν κατάστασιν εὐρίσκεται τὸ ὑποκείμενον, καθὼς τὸ ἀρρώσκει, τότε λέγεται Οὐδέτερον, ἢ Καταστατικόν.

ΜΕΤΟΧΑΙ. Πολλάκις δίδουσιν εἰς τὰ ῥήματα μορφήν ὀνόματος, καθὼς, γράφων, ἀναγινώσκων, τρεφόμενος, περιπατῶν, ἐπιμελούμενος, κ. τ. λ. ἐκ τῶν ῥημάτων γράφω, ἀναγινώσκω, τρέφομαι, περιπατῶ, ἐπιμελοῦμαι, κ. τ. λ. Αἱ τοιαῦται λέξεις λέγονται Μετοχαί, καὶ κάμνουσι χωριστὴν πέμτην τάξιν. γ

ΕΠΙΡΡΗΜΑΤΑ. Ὄταν θέλωμεν ἀκόμη νὰ φανερώσωμεν τὸν καιρὸν, τὸν τόπον, ἢ τὸν τρόπον, κατὰ τὸν ὁποῖον γίνεται ἡ ἐνέργεια, ἢ τὸ πάθος, ἢ κατὰ τὸν ὁποῖον θεωρεῖται ἡ κατάστασις τοῦ ὑποκειμένου, μεταχειριζόμεθα ἰδιαιτέρας τινάς λέξεις, αἱ ὁποῖαι λέγονται Ἐπιρρήματα καθὼς ἐὰν λέγω περὶ τινος, ὅτι ἀεὶ ἐργάζεται, οἶκει ἔξω τῆς πόλεως, διάγει ἡσύχως, σπανίως ἀρρώσκει, αἱ λέξεις ἀεὶ, ἔξω, ἡσύχως, σπανίως, εἶναι ἀπὸ τὴν ἕκτην τάξιν, ἣτις λέγεται Ἐπιρρήματα.

ΠΡΟΘΕΣΙΣ. Εἶναι λέξεις τινές, αἵτινες βάλλονται ἐμπρὸς ἀπονόματα, ἀντωνυμίας, μετοχάς, καὶ τὰ ἄλλα μέρη τοῦ λόγου, εἴτε ἐνωμένα με αὐτὰ, εἴτε χωρισταί, ὅθεν ὠνομάσθησαν Προθέσεις, καὶ με αὐτὰς φανερόνουςι καιρὸν, τρόπον, τόπον, ἢ ἄλλην τινὰ περίστασιν· παραδείγματος χάριν, Ὁ Σωκράτης ἐγεννήθη ἐν Ἀθήναις κατὰ τὸ τετρακοσιοστὸν ἐξηκοστὸν ἑννατον ἔτος πρὸ Χριστοῦ. Εἰς τὸ παράδειγμα τοῦτο, ἡ Ἐν, ἡ Κατὰ, ἡ Πρὸ, εἶναι ἀπὸ τὰς προθέσεις, αἵτινες κάμνουσι τὴν ἐβδόμην τάξιν.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ. Τέλος πάντων, εἶναι καὶ ἄλλαι λέξεις, τὰς ὁποίας μεταχειρίζομεθα, ὅταν θέλωμεν νὰ φανερώσωμεν συνδεδεμένα ὁμοῦ πολλὰ πράγματα, ἢ περιστάσεις, ἢ νοήματα· διὰ τοῦτο αἱ λέξεις αὗται λέγονται Σύνδεσμοι· παραδείγματος χάριν, « Ἀποθέμενοι οὖν πᾶσαν κακίαν, καὶ πάντα δόλον, καὶ ὑποκρίσεις, καὶ φθόνους, καὶ πάσας καταλαλιὰς, ὡς ἀρτιγέννητα » βρέφη, τὸ λογικὸν ἄδολον γάλα ἐπιποθήσατε, ἵνα ἐν αὐτῷ » αὐξηθῆτε (1) ». Εἰς τοῦτο τὸ παράδειγμα αἱ λέξεις Οὖν, Καὶ, Ἴνα, λέγονται Σύνδεσμοι.

Ἀπὸ τὴν σύντομον ταύτην ἐξέτασιν βλέπομεν ὅτι τρώντι αἱ λέξεις τῆς Γλώσσης διαιροῦνται φυσικὰ εἰς τὰς ὀκτὼ προειρημένας τάξεις, τὰς ὁποίας λέγουσι μέρη τοῦ λόγου. Ἄς ἔλθωμεν τώρα νὰ ἐξετάσωμεν αὐτὰ ἰδιαιτέρως, βαθμηδὸν προχωροῦντες εἰς τὴν τελειότεραν γνῶσιν αὐτῶν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

ΔΙΑΙΡΕΣΙΣ ΤΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΕἰΣ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ
ΚΑΙ ΕΠΙΘΕΤΑ ΑΡΙΘΜΟΙ, ΠΤΩΣΕΙΣ,
ΚΑΙ ΓΕΝΗ ΑΥΤΩΝ.

Εἶπομεν ὅτι λέγονται Ὀνόματα αἱ λέξεις ἐκεῖναι, με τὰς ὁποίας ὀνομάζομεν τὰ πράγματα. Ἄλλοτε ὁμοίως διακρίνομεν με αὐτὰ

(1) Πέτρος Ἀποστ. Ἐπιστολ. β. κεφ. 4'.

ἀπλῶς τὸ πρᾶγμα, καθὼς, ἄνθρωπος, ἵππος, ὄρος, καὶ ἄλλοτε, ὅποιον ἢ πόσον εἶναι, καθὼς δίκαιος ἄνθρωπος, μέγα ὄρος, ἵππος γενναῖος κ. τ. λ.

Ὅταν τὸ ὄνομα διακρίνη ἀπλῶς τὸ πρᾶγμα, λέγεται Οὐσιαστικόν, καθὼς, ἄνθρωπος, ὄρος, ἵππος. κ. τ. λ.

Ὅταν φανερόνῃ ὅποιον ἢ πόσον εἶναι τὸ πρᾶγμα, ἢ ἄλλην καμμίαν περίστασιν αὐτοῦ, λέγεται Ἐπίθετον, καθὼς, δίκαιος, μέγας, γενναῖος. κ. τ. λ.

Ἐπειδὴ ὁμοῦς ἄλλοτε θέλομεν νὰ φανερώσωμεν ἓν μόνον πρᾶγμα, ἄλλοτε δύο, καὶ ἄλλοτε πλειότερα, ἔπρεπε καὶ τὰ ὀνόματα εἰς τὰς διαφορὰς ταύτας περιστάσεις νὰ λαμβάνωσι διαφορὰν τινὰ καὶ εἰς τὴν προφορὰν καὶ εἰς τὴν γραφὴν, ὥστε νὰ φανερώσωμεν μὲ αὐτὰ, λαλοῦντες ἢ γράφοντες, τί ἐννοοῦμεν, ἓν, δύο, ἢ πλειότερα πράγματα. Οὕτω λοιπὸν λέγοντες, ἄνθρωπος, ἐννοοῦμεν ἓνα ἄνθρώπου, δύο ἄνθρωποι, πλειότερους παρὰ δύο· καὶ αἱ τρεῖς αὐταὶ διαφοραὶ εἰς τὴν προφορὰν καὶ εἰς τὴν γραφὴν τῶν ὀνομάτων, λέγονται Ἀριθμοί. Ἐνικός, ὅταν τὸ ὄνομα φανερόνῃ ἓν μόνον πρᾶγμα· Δυϊκός, ὅταν φανερόνῃ δύο· Πληθυντικός, ὅταν φανερόνῃ ὑπὲρ τὰ δύο· Συνειθίζουσιν ὁμοῦς καὶ ὅταν ἦναι δύο τὰ πράγματα, νὰ μεταχειρίζωνται πληθυντικὸν ἀριθμὸν τοῦ ὀνόματος, λέγοντες, παραδείγματος χάριν, δύο ἄνθρωποι.

Πάλιν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἄλλοι εἶναι ἄνδρες, καὶ ἄλλοι γυναῖκες, καὶ ἀπὸ τὰ ζῶα ὁμοίως, ἄλλα εἶναι ἀρσενικά, ἄλλα θηλυκά. Ἐπρεπε λοιπὸν καὶ τὰ ὀνόματα νὰ ἔχωσι διαφορὰν τινὰ, ἀπὸ τὴν ὁποίαν νὰ καταλαμβάνωμεν πότε φανερόνουσιν ἀρσενικὸν γένος, καὶ πότε θηλυκόν. Ἡ διαφορὰ αὕτη γίνεται πολλάκις καὶ εἰς τὴν προφορὰν καὶ εἰς τὴν γραφὴν τοῦ ὀνόματος· διότι λέγομεν, παραδείγματος χάριν, εἰς τὸ ἀρσενικόν, καλὸς Γεώργιος, καὶ εἰς τὸ θηλυκόν, καλὴ Μαρία· γενικῶς ὁμοῦς, χαρακτηριστικὸν τοῦ ἀρσενικοῦ εἶναι τὸ ἄρθρον Ὁ καὶ τοῦ θηλυκοῦ, τὸ ἄρθρον Ἡ. Ὅσα δὲ πράγματα δέν εἶναι εἰς τὴν φύσιν οὔτε ἀρσενικά, οὔτε θηλυκά, καθὼς τὰ ξύλα, τὰ μέταλλα, καὶ ὅλα τὰ ἄψυχα, ταῦτα λέγονται οὐδέτερα· ὅθεν λέγομεν καὶ τὰ ὀνόματα αὐτῶν

ἔτι εἶναι οὐδέτερα, ἢ οὐδετέρου γένους, καὶ γράφονται πολλάκις διαφόρως παρὰ τὰ ἄλλα, καθὼς, ξύλον, βιβλίον· πλὴν καὶ ἐδῶ τὸ γενικὸν χαρακτηριστικὸν τοῦ οὐδετέρου γένους κατὰ τοὺς γραμματικούς εἶναι ἀπλῶς τὸ ἄρθρον ΤΟ (1).

Ὅσα λοιπὸν ὀνόματα λαμβάνουσι τὸ ἄρθρον Ὅ, λέγονται πάντοτε κατὰ τοὺς γραμματικούς, Ἄρσενικά.

Ὅσα λαμβάνουσι τὸ ἄρθρον Ἡ, λέγονται Θηλυκά.

Ὅσα λαμβάνουσι τὸ ἄρθρον ΤΟ, λέγονται Οὐδέτερα.

Τέλος πάντων, ἐπειδὴ θεωροῦμεν τὰ πράγματα ἢ καθ' ἑαυτὰ ἐνεργοῦντα, πάσχοντα, εἰς κατάστασιν τινὰ εὐρισκόμενα, καθὼς ὅταν λέγωμεν, ὁ Ἰσίδωρος γράφει, ἐπαινεῖται, περιπατεῖ, κ. τ. λ. ἢ σχετικῶς πρὸς ἄλλα, καθὼς ὅταν φανερόνῃμεν τίνος εἶναι τοῦτο ἢ ἐκεῖνο, ἢ τίνος χάριν λέγομεν ἢ πράττομεν τί, ἢ ποῖον εἶναι τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐνεργείας, ἔπρεπε καὶ τὰ ὀνόματα κατὰ τὰς διαφόρους ταύτας περιστάσεις νὰ λέγονται καὶ νὰ γράφονται διαφόρως. Οὗτοι λοιπὸν οἱ διάφοροι τρόποι τῆς προφορᾶς καὶ τῆς γραφῆς λέγονται Πτώσεις τοῦ ὀνόματος. Ἡ μορφή κατὰ τὴν ὁποίαν μεταχειρίζομεθα τὸ ὄνομα, ὅταν θεωρῶμεν τὸ πρᾶγμα καθ' ἑαυτὸ, λέγεται Ὀνομαστική, καθὼς ὅταν λέγωμεν, ὁ Ἰσίδωρος ἀναγινώσκει. Ὅταν εἰπώμεν, τοῦ Ἰσιδώρου ὁ υἱὸς ἀγαπᾷ τὴν παιδείαν, ἐδῶ τὸ Ἰσίδωρος ὄνομα ἔλαβε μεταβολὴν εἰς τὴν λήγουσαν, καὶ ἡ μεταβολὴ αὕτη λέγεται Γενική, ἥτις φανερόνῃ γενικῶς τὴν σχέσιν, ἢ σύνδεσιν, τὴν μεταξὺ προσώπων καὶ πραγμάτων, ὡς, ὁ υἱὸς τοῦ Ἰσιδώρου, ὁ πατὴρ τοῦ Νικολάου, τὰ θηρία τῆς γῆς, κ. τ. λ. Ὅταν πάλιν εἰπῶ, τῷ Ἰσιδώρῳ δίδωμι, βλέπεις καὶ ἐδῶ ἄλλην μεταβολὴν τοῦ ὀνόματος, διὰ

(1) Δύο μόνον γένη εἶναι εἰς τὴν φύσιν, τὸ ἀρσενικὸν καὶ τὸ θηλυκόν· τὸ οὐδέτερον λοιπὸν, ἤγουν, ὅ,τι πρᾶγμα θέν εἶναι οὔτε ἀρσενικὸν οὔτε θηλυκόν, γένος θέν ἔχει, ἀλλ' εἶναι ἀπλῶς ἐν ὑλικῷ ἀτομῷ εἰς τὰς γλώσσας ὁμοῦς τοιαύτη φυσικὴ ἀκρίβεια θέν φυλάττεται, ὥστε τὸ Ὅ ἄρθρον νὰ συντροφεύη πάντοτε τὰ φύσει ἀρσενικά· τὸ Ἡ, τὰ φύσει θηλυκά καὶ τὸ ΤΟ, τὰ ἀπλῶς ὑλικά ἀτομα. Ἀλλ' ἡ φωνητικὴ ἐμφύνησις καὶ τὰ ἀφύγη.

νά φανερώσω εἰς ποῖον δίδω· ἡ μεταβολή αὕτη λέγεται Δοτική, ἥτις φανερώνει τὴν σχέσιν τοῦ ἐνεργοῦντος πρὸς τὸ πρόσωπον, ἢ πρὸς τὸ πρᾶγμα, χάριν τοῦ ὁποίου, ἢ εἰς τὸ ὁποῖον ἐνεργεῖ τί, ὡς, ἀνοίγω σοὶ τὴν θύραν· δίδωμί σοι ἀσφάλειαν. Ἐὰν εἶπω, διὰ τὸ κ' Ἰσίδωρον πάντα ὑπομένω, ἰδοῦ καὶ ἄλλη μεταβολή τοῦ αὐτοῦ ὀνόματος, διὰ νὰ φανερώσω τὴν αἰτίαν· ἡ μεταβολή αὕτη ὀνομάζεται Αἰτιατική. Τέλος πάντων, ὅταν κράζων τὸν Ἰσίδωρον, εἶπω, χαῖρε, Ἰσίδωρε, ἡ μεταβολή αὕτη λέγεται Κλητική. Ἀπὸ τὰ παραδείγματα ταῦτα βλέπεις ὅτι τὰ ὀνόματα ἔχουσι πέντε πτώσεις, Ὀνομαστικήν, Γενικήν, Δοτικήν, Αἰτιατικήν, καὶ Κλητικήν. Ἴδες ἀκόμη ὅτι καὶ τὰ ἄρθρα συμμεταβάλλονται μὲ τὰ ὀνόματα.

Ὅλα λοιπὸν τὰ ὀνόματα ἔχουσι Γένος, Ἀριθμὸν, καὶ Πτῶσιν, ἤγουν προφέρονται καὶ γράφονται διαφόρως, διὰ νὰ φανερόνωσιν εὐκόλως καὶ ἀσυγχύτως τὰ γένη, τοὺς ἀριθμοὺς, καὶ τὰς σχέσεις τῶν προσώπων καὶ τῶν πραγμάτων.

Ἄς δείξωμεν τώρα τακτικῶς ὅλας τὰς μεταβολὰς ταύτας, ἀρχίζοντες ἀπὸ τὰ ἄρθρα, διότι μεταχειριζόμεθα αὐτὰ πρὸ τῶν ὀνομάτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄.

ΑΡΘΡΑ.

Τὰ ἄρθρα, ὡς εἶπαμεν, προσδιορίζουσι τὰ πράγματα, καὶ χωρίζουσιν αὐτὰ ἀπὸ τὰ ἄλλα ὁμοειδῆ των, ὡς ὅταν λέγω, δὲς μοι τὸ βιβλίον· ὁ Γεώργιος γράφει· ἡ θύρα ἀνέωχται. Κλίνονται δὲ κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

Ἀριθμὸς ἐνικός.

	Ἄρσενικόν.	Θηλυκόν.	Οὐδέτερον.
Ὄνομαστική, ὁ	ἡ	τό	
Γενική, . . τοῦ	τῆς	τοῦ	
Δοτική . . τῷ	τῇ	τῷ	
Αἰτιατική, . τόν	τήν	τό	

Δυϊκός.

Ὄνομ. καὶ	}	τῶ	τά	τῶ
Αἰτιατ.				
Γενικ. καὶ	}	τοῖν	ταῖν	τοῖν
Δοτικ.				

Πληθυντικός.

Ὄνομαστικ.	οἱ	αἱ	τά
Γενικ . .	τῶν	τῶν	τῶν
Δοτικ. . .	τοῖς	ταῖς	τοῖς
Αἰτιατικ. .	τούς	τάς	τά

Παρατήρησε πρῶτον, ὅτι ἡ γενική, καὶ δοτική τοῦ ἐνικοῦ καὶ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ εἶναι αἱ αὐταί, εἰς τὸ ἄρσενικόν καὶ οὐδέτερον γένος. Δεύτερον, εἰς τὸν δυϊκὸν ἀριθμὸν ἐκάστου γένους, ἡ ὀνομαστική καὶ αἰτιατική, ἡ γενική καὶ δοτική εἶναι ἡ αὐτή. Τρίτον, ὁ δυϊκὸς ἀριθμὸς τοῦ ἄρσενικοῦ καὶ οὐδετέρου εἶναι ὁ

αὐτός. Τέταρτον, ἡ γενική τοῦ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ εἶναι ἡ αὐτὴ εἰς ὅλα τὰ γένη· εἰς δὲ τὸ οὐδέτερον, ἡ ὀνομαστική καὶ ἡ αἰτιατική.

Η ἐνική καὶ πληθυντική ὀνομαστική τοῦ ἀρσενικοῦ καὶ θηλ... ἰ
ἀφ' ὧν γίνονται.

Η γενική καὶ ὀριστική περισπᾶται.

Η ἐνική ὀριστική ὑπογράφεται.

Η αἰτιατική βαρύνεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΛΙΣΕΩΣ ΤΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ

Η ὀνομαστική λέγεται καὶ Ὀρθή καὶ Εὐθεία, διότι μὲ αὐτὴν παρασταίνομεν κατ' εὐθείαν τὰ πράγματα, καθὼς δηλαδὴ εὐρίσκονται καθ' ἑαυτὰ εἰς τὴν φυσικὴν τῶν θέσιν καὶ κατάστασιν. Διὰ τοῦτο αἱ μεταβολαί, τὰς ὁποίας λαμβάνει ἡ λήγουσα τῆς Ὀρθῆς καὶ Εὐθείας λέγονται κυρίως Πτώσεις καὶ Πλάγιαι, ὀνομαστικαὶ ἀνταποκρινόμεναι εἰς τὰς ὀρθὰς καὶ εὐθείας· ἡ δὲ ὀνομαστική καὶ κλητική καταχρηστικῶς συναριθμεῖται μὲ τὰς πτώσεις. Κλίσις δὲ λέγεται γενικῶς ὁ τρόπος τῆς κλητικῆς μεταβολῆς, τὴν ὁποίαν λαμβάνουσι τὰ ὀνόματα καθ' ὅλας τὰς πτώσεις καὶ καθ' ὅλους τοὺς ἀριθμοὺς, κλίνοντα τρόπον τινὰ ἀπὸ τὴν εὐθείαν θέσιν τῶν, ἀπὸ τὴν ὀνομαστικὴν.

Ἄλλα ὀνόματα λαμβάνουσιν εἰς τὸ τέλος τὴν αὐτὴν μεταβολὴν, ἢ γοῦν κλίνονται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, καὶ ἄλλα κατὰ διάφορον ὅθεν ἐὰν συνάξωμεν εἰς τάξεις χωριστάς, ὅσα κλίνονται ἀκριβῶς, ἢ σχεδὸν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, γενῶνται διάφοροι κλίσεις. Εἰς πέντε ὁμῶς γενικὰς τάξεις δυνάμεθα νὰ διαιρέσωμεν τὰ ὀνόματα κατὰ τοὺς τρόπους τῆς κλίσεώς τῶν, φεύγοντες ἐξίσου καὶ τῆς συντομίας καὶ τῆς ἐκτάσεως τὴν ὑπερβολὴν. Διὰ νὰ κλίνωμεν δὲ ὀρθῶς ἐκάστης τάξεως ὄνομα, ἀρκεῖ νὰ ἐξεύ-

ρωμεν τὰ χαρακτηριστικά αὐτῆς γνωρίσματα, καὶ γὰρ ἐνθυμώμεθα ἐν παράδειγμα, κατὰ τὸ ὁποῖον κλίνονται καὶ ὅλα τὰ ἄλλα ὀνόματα, ὅσα ἔχουσι τὰ αὐτὰ χαρακτηριστικά.

Αἱ κλίσεις λοιπὸν τῶν ὀνομάτων εἶναι πέντε· εἰς τὰς πρῶτας τεσσάρων ἀναφέρονται ὅλα τὰ ἰσοσύλλαβα ὀνόματα· εἰς δὲ τὴν πέμπτην, τὰ περιττοσύλλαβα.

Ἰσοσύλλαβα ὀνόματα λέγονται ὅσα ἔχουσιν εἰς ὅλας τῶν τὰς πτώσεις τόσας συλλαβάς, ὅσας ἔχει καὶ ἡ ὀνομαστική.

Περιττοσύλλαβα δὲ ὀνόματα λέγονται ἐκεῖνα, τῶν ὁποίων αἱ πτώσεις, ἤγρου, ἡ γενική, ἡ δοτική, καὶ ἡ αἰτιατική, τοῦ ἐνικοῦ ἀριθμοῦ, ἔχουσι προσθήκην μίαν συλλαβὴν περισσότερον παρὰ τὴν ὀνομαστικήν.

Εἰς τὰ ἀκόλουθα παραδείγματα τῶν κλίσεων γράφομεν τὰς πτωτικὰς καταλήξεις χωρισμένας, διὰ γὰρ φαίνονται καθαρώτερα, καὶ οὕτω γὰρ ἐντυπώνονται εἰς τὴν μνήμην καλῆτερα. Ἐπιφέρομεν δὲ εἰς ἑκάστην κλίσιν καὶ ἰδιαίτερον πίνακα τῶν καταλήξεων αὐτῆς.

ΠΡΩΤΗ ΚΛΙΣΙΣ.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΚΛΙΣΕΩΣ.

Εἰς τὴν πρώτην κλίσιν ἀναφέρονται ὅλα τὰ ἰσοσύλλαβα ἀρσενικά ὀνόματα, τῶν ὁποίων ἡ ἐνική ὀνομαστική τελειώνει εἰς ΑΣ, ἢ εἰς ΗΣ.

Τὰ λέγοντα εἰς ΑΣ κλίνονται κατὰ τὸ ἀκόλουθον παράδειγμα·

Ἀριθμὸς ἐνικός. Πληθυντικός.

Όνομ.	ὁ ταμί-ας	οἱ ταμί-αι
Γενική.	τοῦ ταμί-ου.	τῶν ταμί-ων
Δοτική.	τῷ ταμί-ᾳ	τοῖς ταμί-αις
Αἰτιατ.	τὸν ταμί-αν	τούς ταμί-ας
Κλητ.	ὦ ταμί-α	ὦ ταμί-αι
(Ἀστικῶς, ὦ ταμί-ας)		

Δουϊκός.

Ὄνομ. καὶ Αἴτιατ. τῶ ταμί-α
 Γενική καὶ Δοτ. τοῖν ταμί-αιν
 Κλητική, . . . : ᾧ ταμί-α

Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται καὶ τὰ τολμητίας, οἰτη-
 ματίας, ἐγκρυφίας, ὀκλαδίας

Τὰ λήγοντα εἰς ΗΣ κλίνονται κατὰ τὸ ἀκόλουθον παράδειγμα.

Ἄριθμός ἐνικός. Πληθυντικός,

Ὄνομ.	ὁ	προφήτ-ης	οἱ	προφήτ-αι
Γενική,	τοῦ	προφήτ-ου	τῶν	προφήτ-ῶν
Δοτική,	τῷ	προφήτ-ῃ	τοῖς	προφήτ-αῖς
Αἴτιατ.	τὸν	προφήτ-ην	τούς	προφήτ-ας
Κλητ.	ᾧ	προφή-α	ᾧ	προφήτ-αι

Δουϊκός.

Ὄνομ. καὶ Αἴτιατ. τῶ προφήτ-α
 Γεν. καὶ Δοτική, . τοῖν προφήτ-αῖν
 Κλητική, ... ᾧ προφήτ-α

Μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται καὶ τὰ, πολίτης, ἐργά-
 τής, κριτής, ποιητής.

Π Ι Ν Α Ξ

ΥΠὸΝ ΚΑΤΑΛΗΞΕΩΝ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΚΛΙΣΕΩΣ.

Ἄριθμός ἐνικός.	Δουϊκός.	Πληθυντικός.
Ὄν. ας, ης (Α')	Ὄν. καὶ Αἴτιατ. } α Γεν. καὶ Δοτική, } αῖν Κλητική, } α	Ὄν. ατ
Γεν. ου, ου (Β')		Γεν. ᾶν (Δ')
Δοτ. α, η		Δοτ. αῖς
Αἴτ. αν, ην		Αἴτ. ας
Κλητ. α, η (Γ')		Κλητ. αἱ.

Παρατηρήσεις.

Α'. Τὰ εἰς ης εἶχον ἀρχαῖον σχηματισμὸν εἰς α, ὅθεν Θυέ-
 στα, ἱππότα, μητιέτα, κ. τ. λ.

Ἐντεῦθεν ἔχει τὴν ἀρχὴν καὶ ὁ εἰς τὴν Λατινικὴν Γλῶσσαν
 σχηματισμός, poeta, athleta, καὶ ἄλλων τοιοῦτων.

Β'. Ἡ ἀρχαία ἐνική γενική ἦτον εἰς εω ἢ εο καὶ αο, ἔθεν Τήρεω, Γύγεω, κ. τ. λ. ἐκ τοῦ Τύρης, Γύγης· αἰχματᾶο, ἐκ τοῦ αἰχματῆς (αἰχμητῆς). Ἀπὸ τὸν εἰς αο σχηματισμὸν ἔγεινεν ὁ εἰς α Δωρικός, αἰχμητᾶο, αἰχμητᾶ· ἀπὸ δὲ τὸν εἰς εο ὁ εἰς ου Ἀττικός. Ἐντεῦθεν ἡ εἰς α κατάληξις τῆς ἐνικῆς γενικῆς ἐφυλάχθη εἰς πάμπολλα ὀνόματα, μάλιστα κύρια, Ἑλληνικά, καὶ ξένα, ὡς ὀρνιθοθήρας, θηννοθήρας, Θωμᾶς, Μηνᾶς, Γαδάτας, πάππας (ὁ πατήρ), Πάπας (ὁ τῆς Ῥώμης), Παπᾶς (ὁ ἱερεὺς).

Τὰ εἰς ης ξενικά ὁμοίως φυλάττουσι τὸ η εἰς τὴν γενικὴν, ὡς, Μωῦσῆς, Μωῦσῆ, Μανασσῆς, Μανασσῆ, κ. τ. λ.

Εἶναι καὶ ἄλλα τινὰ λήγοντα εἰς ΑΣ, τῶν ὁποίων ἡ γενική διφορεῖται, δηλαδὴ ἔχει ἡ ΟΥ κατὰ τὸν συνειθισμένον τρόπον, ἡ Α. Τοιαῦτα εἶναι τὰ, Ἀρχύτας, Πυθαγόρας, πατραλοίας, δευτερίας κ. τ. λ.

Γ'. Ὀνόματα τινὰ εἰς ΗΣ λήγοντα, μεταβάλλουσιν εἰς τὴν ἐνικὴν κλητικὴν τὸ Η εἰς Α βραχύ· τοιαῦτα εἶναι,

1. Τὰ εἰς ΤΗΣ, ὡς, πολίτης, ἱππότης, Θερσίτης, Ὀρέστης, κ. τ. λ. καὶ τὰ ἀπὸ ῥημάτων γινόμενα, ὡς, ποιητής, δικαστής, κ. τ. λ.

2. Τὰ ἐθνικά, ἤγουν, ὅσα φανερόνουςιν ἔθνος, ὡς, Πέρσης, Σκύθης.

3. Τὰ σύνθετα ἀπὸ τὰ ῥήματα Ἀρχω, Τρίβω, Πωλῶ, Μετρῶ, Λατρεύω, ὡς, πατριάρχης, παιδοτρίβης, βιβλιοπώλης, γεωμέτρης, εἰδολωλάτρης· ὁμοίως καὶ τὰ εἰς ΠΗΣ σύνθετα, ὡς, κυνώπης, λευκώπης.

4. Ἡ κλητικὴ ἐνική ἔχει τὸν τόνον εἰς τὴν αὐτὴν συλλαβὴν μὲ τὴν ὀνομαστικὴν, πλὴν τοῦ δεσπότης ᾧ δέσποτα· καὶ πλὴν τινῶν ὀνομάτων, τὰ ὅποια εἰς τὸν Ὅμηρον ἔχουσι τὴν κλητικὴν προπαροξύτονον, ὡς, μητίετα.

Δ'. Ἡ γενικὴ πληθυντικὴ τῶν ὀνομάτων τῆς πρώτης κλίσεως περισπᾶται, πλὴν τῶν ἀκολουθῶν τριῶν, χρήστων, χλοῦνων, ἐτησίων, τῶν ὁποίων αἱ ὀνομαστικαὶ εἶναι, χρήστης, χλοῦνης, ἐτησία.

Ὁ ἀρχαῖος σχηματισμὸς τῆς πληθυντικῆς γενικῆς ἦτον εἰς ἕων καὶ ἄων ἐκ τοῦ ἕων ἕκαμαν οἱ Ἀττικοὶ τὸν εἰς ὦν ἐκ τοῦ ἄων οἱ Δωριεῖς τὸν εἰς ἄν, κατὰ συναίρεσιν, ὡς Ἀτρειδᾶν.

Πᾶσα γενική καὶ δοτική ἔχουσα τὴν λήγουσαν μακράν, εἰς τονίζεταί εἰς τὸ τέλος, περισπᾶται.

Πᾶσα δοτική ἐνική λήγουσα εἰς α, η, ἤ ω, ὑπογράφεται μὲ τὸ ι, καθὼς, τῷ προσφῆτι, τῷ ταμία, κ. τ. λ.

ς'. Εἰς τὴν πρώτην κλίσιν τῶν ἰσοσυλλάβων ὀνομάτων ἀναφέρονται καὶ ὀνόματα τινά, καθὼς, Ἑρμῆς, Ἀπελλῆς, τὰ ὅποια κλίνονται κατὰ τὸν συνήθη τρόπον τῶν εἰς ΗΣ, καὶ λέγονται Συνηρημένα. Τοιαῦτα συνηρημένα ὀνόματα θέλομεν ἰδεῖ καὶ εἰς τὰς ἄλλας κλίσεις· πρέπει λοιπὸν νὰ μάθωμεν ἐδῶ, τί θέλει νὰ εἴπῃ συναίρεσις, καὶ εἰς τὸ δεύτερον μέρος θέλομεν ἐξετάσειν ἀκριβῶς κατὰ πόσους τρόπους γίνεται.

Συναίρεσις λέγεται, ὅταν δύο φωνήεντα τινὸς λέξεως εὕρισκόμενα τὸ ἐν ἀμέσως κατόπιν τοῦ ἄλλου, λαμβάνωνται ὁμοῦ, καὶ κάμνωσι μίαν ἄλλην συλλαβὴν, ἣτις εἶναι μακρὰ πάντοτε, ἢ μίαν δίφθογγον· ἐκείνη δὲ ἡ λέξις εἰς τὴν ὁποίαν γίνεται ἡ συναίρεσις, λέγεται Συνηρημένη, καὶ περισπᾶται, ἂν ὁ τόνος ἐβάλλετο πρότερον εἰς ἓν τῶν συναιρουμένων φωνηέντων· οὕτω γίνεται τὸ Ἑρμῆς ἀπὸ τοῦ Ἑρμέας, καὶ τὸ Ἀπελλῆς ἀπὸ τοῦ Ἀπελλέης.

ΔΕΥΤΕΡΑ ΚΛΙΣΙΣ.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΓΝΩΡΙΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΟΝΟΜΑΤΩΝ ΑΥΤΗΣ.

Εἰς τὴν δευτέραν κλίσιν ἀναφέρονται τὰ λήγοντα εἰς Α, ἢ εἰς Η ἠθλυκὰ ἰσοσύλλαβα ὀνόματα.

Τὰ λήγοντα εἰς Α κλίνονται κατὰ τὸ ἀκόλουθον παράδειγμα·

Α ρ ι θ μ ὸ ς ἔ ν ι κ ὸ ς. Π λ η θ υ ν τ ι κ ὸ ς.

Ὄνομ.	ἦ	μοῦσ - α	αἰ	μοῦσ - αι
Γενική,	τῆς	μούσ - ης	τῶν	μουσ - ὶν
Δοτική,	τῇ	μούσ - η	ταῖς	μούσ - αις
Αἰτιατ.	τῇ	μούσ - αν	τάς	μούσ - ας
Κλητ.	ὦ	μούσ - σ	ὦ	μούσ - αι

Δυϊκόσ.

Ὄνομ. καὶ Αἰτιατ.	τά	μούσ - α
Γενική καὶ Δοτική,	ταῖν	μούσ - αιν
Κλητική, ...	ὦ	μούσ - α.

Με τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται καὶ τὰ λύσσα, πίσσα, οὔσα, κίσσα, θάλασσα, ἄμαξα.

Τὰ λέγοντα εἰς Η κλίνονται κατὰ τὸ ἀκόλουθον παράδειγμα.

Ἀριθμὸς ἐνικός. Πληθυντικός.

Ὄνομ.	ἡ	τιμ - ἡ	αἱ	τιμ - αἱ
Γενική,	τῆς	τιμ - ῆς	τῶν	τιμ - ῶν
Δοτική,	τῇ	τιμ - ῆ	ταῖς	τιμ - αῖς
Αἰτιατ.	τήν	τιμ - ἦν	τάς	τιμ - ἄς
Κλητ.	ὦ	τιμ - ἦ	ὦ	τιμ - αἶ

Δυϊκόσ.

Ὄνομ. καὶ Αἰτιατ.	τά	τιμ - ἄ
Γενική καὶ Δοτική,	ταῖν	τιμ - αῖν
Κλητική, ...	ὦ	τιμ - ἄ.

Με τὸν αὐτὸν τρόπον κλίνονται καὶ τὰ ἀρετή, βιοτή, φυλακή, σιωπή, σπουδή.

Τὰ εἰς Ᾱ συνηρημένα κλίνονται κατὰ τὸ ἀκόλουθον παράδειγμα.

Ἀριθμὸς ἐνικός, Πληθυντικός.

Ὄνομ.	ἡ	μν-ᾶ (ἐκ τοῦ μνάα)	αἱ	μν-αἱ
Γενική,	τῆς	μν-ᾶς	τῶν	μν-ῶν
Δοτική,	τῇ	μν-ᾶ	ταῖς	μν-αῖς
Αἰτιατ.	τήν	μν-ᾶν	τάς	μν-ᾶς
Κλητ.	ὦ	μν-ᾶ	ὦ	μν-αῖ

Δυϊκόσ.

Ὄνομ. καὶ Αἰτιατ.	τά	μν-ᾶ
Γενική καὶ Δοτική,	ταῖν	μν-αῖν
Κλητική, ...	ὦ	μν-ᾶ.

Τὰ εἰς Η συνηρημένα κλίνονται κατὰ τὸ ἀκόλουθον παράδειγμα.

Ἀριθμὸς ἐνικός

Πληθυντικός

Ὄνομ.	ῆ	συχ-ῆ (ἐκ τοῦ συκία) αἶ	συχ-αῖ
Γενική,	τῆς	συχ-ῆς	τῶν συχ-ῶν
Δοτική,	τῇ	συχ-ῆ	ταῖς συχ-αῖς
Αἰτιατ.	τήν	συχ-ῆν	τάς συχ-ᾶς
Κλητ.	ῶ	συχ-ῆ	ῶ συχ-αῖ

Δυϊκός.

Ὄνομ. καὶ Αἰτιατ.	τά	συχ-ᾶ
Γενική, καὶ Δοτική,	ταῖν	συχ-αῖν
Κλητική, ...	ῶ	συχ-ᾶ.

ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΚΑΤΑΛΗΞΕΩΝ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ ΚΛΙΣΕΩΣ.

Αριθμὸς ἐνικός.	Δυϊκός.	Πληθυντικός.
Ὄν. α, η	Ὄν, καὶ	Ὄνομ. αἶ
Γεν. ης, τς	Αἰτιατ. α	Γεν. ῶν
Δοτ. α, η	Γεν. καὶ αιν	Δοτ. αῖς
Αἰτ. αν, ην	Δοτική, α	Αἰτ. ας
Κλητ. α, η	Κλητική, α	Κλητ. αἱ.

Παρατηρήσεις.

Α'. Παρατήρησε εἰς τὰ ἀνωτέρω παραδείγματα πρῶτον, ὅτι αἱ πτώσεις τοῦ Δυϊκοῦ καὶ πληθυντικοῦ ἀριθμοῦ ἔχουσι τὰς αὐτὰς καταλήξεις μετὰ τὰ ὀνόματα τῆς πρώτης κλίσεως· δεύτερον, ὅτι εἰς τὸν ἐνικὸν ἀριθμὸν ἡ γενική καὶ Δοτική μεταβάλλουσιν εἰς Η τὸ ληκτικὸν Α τῆς ὀνομαστικῆς.

Β'. Κατὰ τὸ τρίτον παράδειγμα κλίνονται τὰ εἰς Α συνηρημένα, ὡς, Ἄθηνᾶ, ἀπὸ τοῦ Ἄθηνάα. Κατὰ τὸ τέταρτον, τὰ εἰς Η συνηρημένα, ὅποια τὰ, γῆ, ἀπὸ τοῦ γέα· λεοντῆ, ἀπὸ τοῦ λεοντέη· ἄλωπεκῆ ἀπὸ τοῦ ἄλωπεκέη, καὶ τὰ συνηρημένα ἐπίθετα, ὡς, ἄπλη, ἀπὸ τοῦ ἄπλόη ἄργυρᾶ, ἀπὸ τοῦ ἄργυρέα. κ. τ. λ.

Γ. Όσα ἔχουσι τὴν λήγουσαν τῆς ὀνομαστικῆς εἰς Α καθαρόν, ἔχουσι χωρὶς σύμφωνον. ὡς, πενία ἔτι τὰ εἰς Α συνηρημένα, ὡς, Αθηνᾶ ἔτι τὰ εἰς ΡΑ, ὡς, φθορά. ἔτι τὰ κύρια, ὅσα λήγουσιν εἰς ΔΑ, εἰς ΘΑ, εἰς ΛΑ, ὡς, Λήδα, Μάρθα, Φιλομήλα, ἔλα ταῦτα φυλάττουσι τὸ Α τῆς ὀνομαστικῆς εἰς τὰς πλαγίας πτώσεις.

Δ. Τὰ εἰς ΙΑ θηλυκά, γινόμενα ἀπὸ τὰ εἰς ΙΟΣ ἀρσενικά, ἔχουσι τὸν τόνον εἰς τὴν αὐτὴν συλλαβὴν μὲ τὴν γενικὴν τοῦ ἀρσενικοῦ, ὡς, ἀξία, ἐκ τοῦ ἄξιος, ἀξιού ἁγία ἐκ τοῦ ἁγίος, ἁγίου, πλὴν τοῦ πότνια ἢ πληθυντικῆ διως ὀνομαστικῆ αὐτῶν φυλάττει τὸν τόνον εἰς τὴν αὐτὴν συλλαβὴν μὲ τὴν ὀνομαστικὴν τοῦ ἀρσενικοῦ, ὡς, ἄξιαί, ἁγίαί (τὸ ἀρσενικόν, ἄξιοι, ἁγιοί).

Ε. Ἡ πληθυντικὴ γενικὴ τῶν ὀνομάτων τῆς δευτέρας κλίσεως περισπᾶται (1) πλὴν τοῦ ἀφύη, τοῦ ὁποίου ἡ πληθυντικὴ γενικὴ εἶναι, ἀφύων καὶ ἔτι πλὴν τῶν θηλυκῶν, τὰ ὅποια γίνονται ἀπὸ βαρύτερα ἐπίθετα ἢ μετοχὰς εἰς ΟΣ· διότι ἡ πληθυντικὴ γενικὴ αὐτῶν παροξύνεται, καθὼς καὶ ἡ τοῦ ἀρσενικοῦ, ὡς, ἀγίων, τυπτομένων, κ.τ.λ.

Τὰ εἰς α ἐπίθετα φυλάττουσι τὸν χρόνον μακρόν, ἢ βραχὺν, τῆς ληγούσης τῆς γενικῆς τοῦ ἀρσενικοῦ, ὡς, σπουδαῖος, σπουδαίου, σπουδαία· δειλαῖος, δειλαίου, δειλαία· κ.τ.λ. ταχύς, ταχύος, ταχεῖα· ὀξύς, ὀξέος, ὀξεῖα· κ.τ.λ.

Τὰ εἰς εια δισύλλαβα, ἔχουσι τὸ α μακρόν, ὡς, χρεῖα, λεία, μνεία, κ.τ.λ.

Τὰ εἰς εια παραγόμενα ἀπὸ τὰ εἰς ευω ῥήματα, ἔχουσι τὸ α μακρόν, ὡς πτωχεύω, πτωχεῖα· βασιλεύω, βασιλεία· παιδεύω, παιδεῖα· κ.τ.λ.

Τὰ εἰς α παραγόμενα ἀπὸ τὰ εἰς ης περιτοσύλλαβα ἐπίθετα ἔχουσι τὸ α βραχὺ, ὡς, ἀληθής, ἀλήθεια· ἐπιμελής, ἐπιμέλεια· ἀήθης, ἀήθεια· κ.τ.λ.

(1) Βλέπ. Σελ. 19.